

Arkiv: FE-141
Journalpostnr.: 20/12286-22
Saksbehandler: Hanne Christine
Wilhelmsen
Dato: 24.09.2021

Saksframlegg

Saksnr.	Utvalg	Møtedato
62/21	Hovedutvalget for miljø- og arealforvaltning	11.10.2021
35/21	Formannskapetets Strategi og plan	20.10.2021

1013 Kommunedelplan for masseforvaltning - 1. gangsbehandling

Vedtak som innstilling fra Hovedutvalget for miljø- og arealforvaltning - 11.10.2021 - 62/21

1. Forslag til Kommunedelplan for masseforvaltning, datert 23.09.21, sendes på høring og legges ut til offentlig ettersyn i henhold til plan- og bygningsloven §§ 5-2 og 11-14.
2. De fire arealene: Kalkverket i Åsa (nr. 3), Kilemoen (nr. 6.1), Vågårdsåsen (nr. 8.2) og Raa gård (nr. 9) avsettes til arealformålet råstoffutvinning i ny kommuneplanens arealdel.
3. Arealene: Kilemoen (nr. 6.2), Eggemoen (nr. 7) og Eggemoen (nr. 8.1) avsettes med hensynsone for mineralressurser H590 i ny kommuneplanens arealdel.
4. Med de fire nye arealene for råstoffutvinning og masseuttak vurderes behovet for uttak og mottak av masser til å være tilstrekkelig.
5. Forslag til kommuneplanbestemmelser og arealer gjøres juridisk bindene ved vedtak av kommuneplanens arealdel.

Rådmannens innstilling:

1. Forslag til Kommunedelplan for masseforvaltning, datert 23.09.21, sendes på høring og legges ut til offentlig ettersyn i henhold til plan- og bygningsloven §§ 5-2 og 11-14.
2. De fire arealene: Kalkverket i Åsa (nr. 3), Kilemoen (nr. 6.1), Vågårdsåsen (nr. 8.2) og Raa gård (nr. 9) avsettes til arealformålet råstoffutvinning i ny kommuneplanens arealdel.
3. Arealene: Kilemoen (nr. 6.2), Eggemoen (nr. 7) og Eggemoen (nr. 8.1) avsettes med hensynsone for mineralressurser H590 i ny kommuneplanens arealdel.
4. Med de fire nye arealene for råstoffutvinning og masseuttak vurderes behovet for uttak og mottak av masser til å være tilstrekkelig. Det vil ikke bli gitt anledning til å spille inn områder for masseuttak eller mottak i forbindelse med rullering av kommuneplanens arealdel.
5. Forslag til kommuneplanbestemmelser og arealer gjøres juridisk bindene ved vedtak av kommuneplanens arealdel.

Sammendrag:

I Ringerike kommune er det flere forekomster av råstoff (sand, grus og fast fjell) med høy kvalitet, som er klassifisert med nasjonal og regional viktighet av Norges geologiske

undersøkelser (NGU).

I takt med økende utbygging både i kommunen og regionalt gir dette et større behov for mottak av ikke-forurensede overskuddsmasser, bearbeiding, gjenvinning og permanent mottak. Uttak og mottak av masser krever ofte store arealer, hvor det oppstår konflikt med andre arealformål (dyrka og dyrkbar mark, friluftsliv, boligbebyggelse ol.). I tillegg er slike tiltak forbundet med utfordringer tilknyttet støv, støv, massetransport og forurensning.

Kommunedelplanen gjør det mulig å avklare og båndlegge viktige arealer for ressursutnyttelse og mottak/gjenvinning, både for dagens og framtidens behov. Å få denne avklaringen på kommunedelplannivå vil redusere potensialet for framtidige arealbrukskonflikter. For å tilrettelegge for enklere saksbehandling og lik praksis for uttak og mottak av masser, er det utarbeidet sjekklister som skal benyttes av saksbehandlere i kommunen.

Arealene som anbefales videreført er Kalkverket i Åsa (nr. 3), Kilemoen (nr. 6.1), Vågårdsåsen (nr. 8.2) og Raa gård (nr. 9). Arealene som ikke anbefales videreført er: Vestsiden massedeponi (nr.1), Ve og Veksal (nr. 2), Røyseng (nr. 4), Bakkenveien (nr. 5.1) Vestre Bjonevann (nr. 5.2), Kilemoen (nr. 6.2) og Eggemoen (nr. 7 og nr. 8.1). Arealinnspillene på Eggemoen (nr. 7 og nr. 8.1) og Kilemoen (nr. 6.2) har registrert sand- og grusressurser med internasjonal og nasjonal verdi i NGUs kartbase. Likevel anbefales det å avvente disse arealinnspillene, og avsette områdene med hensynsone for mineralressurser H590.

Rådmannen anbefaler at Kommunedelplan for masseforvaltning sendes på høring og legges ut til offentlig ettersyn.

Formannskapetets Strategi og plan 20.10.2021:

Behandling:

Ordfører foreslo voteringsrekkefølge, som ble enstemmig vedtatt.

Avstemming:

Representanten Basberg (Sp) ble enstemmig vedtatt inhabil for behandling av saken.

Hovedutvalgets (HMA) innstilling ble enstemmig vedtatt.

FS2- 35/21 Vedtak:

1. Forslag til Kommunedelplan for masseforvaltning, datert 23.09.21, sendes på høring og legges ut til offentlig ettersyn i henhold til plan- og bygningsloven §§ 5-2 og 11-14.
2. De fire arealene: Kalkverket i Åsa (nr. 3), Kilemoen (nr. 6.1), Vågårdsåsen (nr. 8.2) og Raa gård (nr. 9) avsettes til arealformålet råstoffutvinning i ny kommuneplanens arealdel.
3. Arealene: Kilemoen (nr. 6.2), Eggemoen (nr. 7) og Eggemoen (nr. 8.1) avsettes med hensynsone for mineralressurser H590 i ny kommuneplanens arealdel.
4. Med de fire nye arealene for råstoffutvinning og massemtak vurderes behovet for uttak og mottak av masser til å være tilstrekkelig.
5. Forslag til kommuneplanbestemmelser og arealer gjøres juridisk bindene ved vedtak av kommuneplanens arealdel.

Hovedutvalget for miljø- og arealforvaltning 11.10.2021:

Behandling:

Endringsforslag pkt. 4, foreslått av Terje Berghagen, Arbeiderpartiet

Siste setning i Rådmannens forslag til punkt 4 strykes

Leder foreslo voteringsrekkefølge, som ble enstemmig vedtatt.

Avstemming:

Alternativt avstemming mellom Rådmannens innstilling og rådmannens innstilling med Berghagens (Ap) endringsforslag i pkt. 4, ble Berghagens (Ap) forslag vedtatt mot 1 stemme (H) som hovedutvalgets (HMA) innstilling til Formannskapet.

HMA- 62/21 Vedtak:

1. Forslag til Kommunedelplan for masseforvaltning, datert 23.09.21, sendes på høring og legges ut til offentlig ettersyn i henhold til plan- og bygningsloven §§ 5-2 og 11-14.
2. De fire arealene: Kalkverket i Åsa (nr. 3), Kilemoen (nr. 6.1), Vågårdsåsen (nr. 8.2) og Raa gård (nr. 9) avsettes til arealformålet råstoffutvinning i ny kommuneplanens arealdel.
3. Arealene: Kilemoen (nr. 6.2), Eggemoen (nr. 7) og Eggemoen (nr. 8.1) avsettes med hensynsone for mineralressurser H590 i ny kommuneplanens arealdel.
4. Med de fire nye arealene for råstoffutvinning og masseuttak vurderes behovet for uttak og mottak av masser til å være tilstrekkelig.
5. Forslag til kommuneplanbestemmelser og arealer gjøres juridisk bindende ved vedtak av kommuneplanens arealdel.

Innledning/Bakgrunn:

Ringerike kommune er lokalitet for noen av de største og viktigste forekomstene av grus og sand i hele Norge. Dette er løsmasser som ble avsatt da breisen trakk seg tilbake mot slutten av siste istid, for ca. 10 000 år siden. Som følge av de store mengdene sand og grus er det et stort antall grustak i aktiv drift i kommunen, samt grustak som er nedlagt eller som kun har sporadisk drift. Det finnes også en stor andel lokale uttak til landbruksformål, og tre pukkverk pr 2021 med aktiv drift.

Utfordringer rundt masseforvaltning har vært en kjent problemstilling for Ringerike kommune i lengre tid. Økende satsning på vekst og utvikling, ringeriksbanen, vei og andre utbyggingsprosjekter gjør behovet for byggeråstoff stadig større, i tillegg til at mengden overskuddsmasser som må gjenvinnes eller leveres til masseuttak øker. Problemstillingene er løftet opp på regionalt nivå, og 17. februar 2021 publiserte Viken Fylkeskommune en veileder for masseforvaltning for kommunene i Viken.

Målene med kommunedelplanen er å:

- sikre at ressursene forvaltes i et regionalt, langsiktig og bærekraftig perspektiv som også ivaretar framtidens behov
- sikre forutsigbarhet for uttaksvirkosomhetene og for naboer for å redusere potensialet for konflikt
- sikre at uttaks- og mottaksområder etableres med minst mulig skade eller ulempe for natur og miljø
- sikre at overskuddsmasser gjenbrukes på mest mulig miljøvennlig måte

Tidligere behandlinger og vedtak:

Vinteren 2018 ble det spilt inn to interpellasjoner, fra Arne Broberg og Arnfinn Baksvær, hvor det ble vist til et behov for en overordna plan for masseforvaltning i kommunen, og det ble spurt om ordføreren ville igangsette et slikt arbeid. I svaret på interpellasjonene kommer det fram et behov og ønske om en overordna plan for temaet (kommunestyret 08.03.18).

- Formannskapet vedtok 19.06.2018 (sak 23/18) «Rådmannen får i oppdrag i nært samarbeid med regionale myndigheter å utarbeide en regional plan for masseforvaltning, herunder en egen kommunedelplan for Ringerike kommune».
- Formannskapet vedtok å anbefale oppstart av planarbeidet 20.03.2019 (sak 4/19), samt å sende forslag til planprogram på høring og legge det ut til offentlig ettersyn.
- Strategi og plan fastsatte planprogrammet 27.08.19 (sak 17/19).

Beskrivelse av saken:

Oppbygning av planmaterialet:

En kommunedelplan er en overordnet plan som gir føringer for mer detaljert planarbeid. Kommunedelplan for masseforvaltning er en tematisk kommunedelplan, vedtatt i kommunal planstrategi (sak 82/20). For utvidelse av eksisterende råstoffuttak/massemottak og ved ny etablering vil det være krav om detaljregulering.

Kommunedelplanen er delt inn i to deler, se vedlegg 1. Første del av kommunedelplanen (kapittel 1-11 og 15) er veiledning til saksbehandler på regulering, byggesak og landbruk, med generelle hensyn som bør vurderes ved forespørsel om uttak og mottak av masser. Veiledningen bygger på erfaring fra masseforvaltningssaker i kommunen og tilgjengelige veiledere/regionale planer.

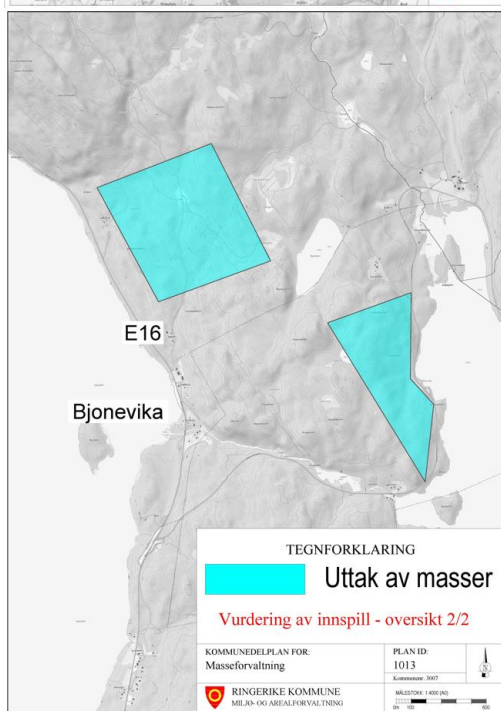
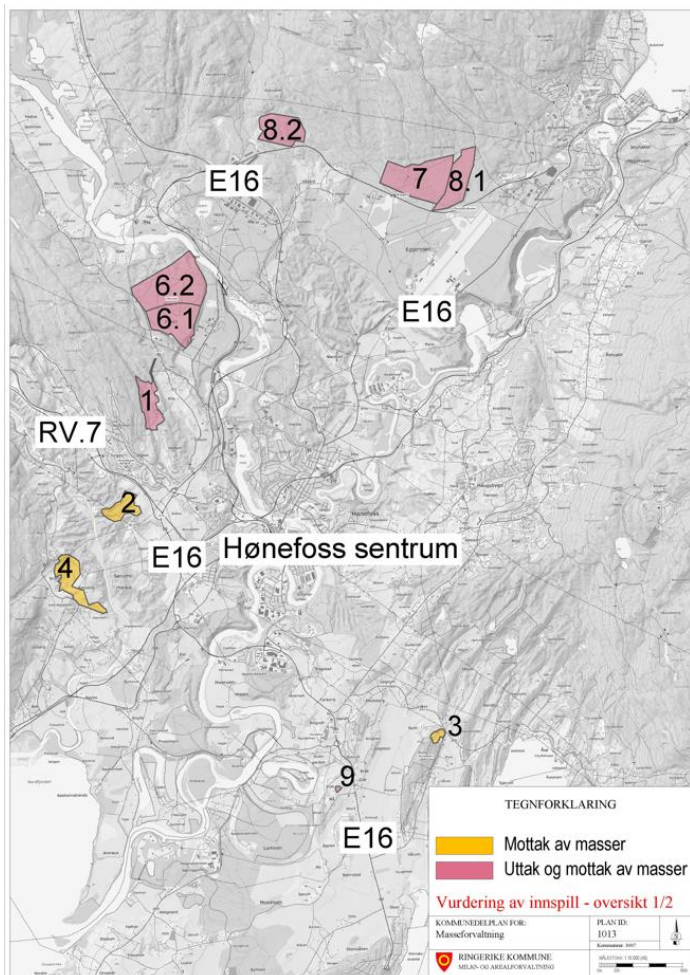
Den andre delen av kommunedelplanen (kapittel 12-14) omhandler vurdering av innspilte arealer med en anbefaling av hvilke arealer kommunen bør avsette til råstoffutvinning i ny kommuneplanens arealdel. Ved varsel om oppstart var det mulig å spille inn forslag på arealer for uttak og mottak av masser. Det ble opplyst om at kun kommersielle uttak og mottak med et volum på over 10 000 m³ ville bli vurdert. Det kom totalt inn 11 arealinnspill. Det ble benyttet konsulent, COWI AS, for å utarbeide generelle vurderinger for uttak og mottak av masser, egnethetsvurdering, ROS-analyse og konsekvensutredning (KU) for de innspilte arealene.

Hele planen, del 1 og del 2, sendes til politisk 1. gangsbehandling. Del 1 er tenkt sluttbehandlet våren 2022, mens del 2 vil følge planprosessen til kommuneplanens arealdel. Dette innebærer at forslag til kommuneplanbestemmelser og arealer gjøres juridisk bindende i kommuneplanens arealdel. Med dette vil det ikke bli gitt anledning til å spille inn områder for masseuttak eller mottak i forbindelse med rullering av ny kommuneplanens arealdel. Forslag til nye kommuneplanbestemmelser for temaet masseforvaltning kan leses i vedlegg 1 kapittel 3.6.

Innspilte arealer ved varsel om oppstart

Arealinnspill	Beskrivelse av tiltaket
1. Vestsiden massedeponi	Mottak av ca. 4 500 000 m ³ inerte (lett forurensede) overskuddsmasser i sammenheng med Vestsiden pukkverk.
2. Ve og Veksal	Mottak av ca. 3 700 000 m ³ ikke-forurensede overskuddsmasser.
3. Kalkverket i Åsa	Mottak av ca. 800 000 m ³ ikke-forurensede

<p>4. Røyseng</p> <p>5. Søndre Lunde (Nes i Ådal)</p> <p>5.1. Bakkenveien</p> <p>5.2. Vestre Bjonevann</p>	<p>overskuddsmasser, noe uttak av kalkstein. Mottak av ca. 750 000 m³ ikke-forurensede overskuddsmasser.</p> <p>5.1 Uttak av fast fjell, kapasitet (m³) er usikkert</p> <p>5.2 Uttak av fast fjell, kapasitet (m³) er usikkert</p>
<p>6. Kilemoen</p> <p>6.1 Uttak/mottak til nederste nivå (kote 145 - 160)</p> <p>6.2 Utvidelse av eksisterende uttak mot nord</p> <p>7. Eggemoen (Opplysningsvesenets fond)</p> <p>8.1 Eggemoen</p> <p>8.2 Vågårdåsen</p> <p>9. Raa gård</p>	<p>6.1 Uttak av ca. 8 457 000 m³ sand og grus, med tilbakefylling av ikke-forurensede overskuddsmasser.</p> <p>6.2 Uttak av ca. 28 000 000 m³ sand og grus, beregnet ned til kote 150. Tilbakefylling med ikke-forurensede overskuddsmasser.</p> <p>Uttak av ca. 10 000 000 m³ sand og grus kombinert med mottak av ikke-forurensede overskuddsmasser.</p> <p>8.1 Uttak av ca. 10 000 000 m³ sand og grus, med tilbakefylling av ikke- forurensede overskuddsmasser.</p> <p>8.2 Uttak av 6 000 000 – 10 000 000 m³ fast fjell, med tilbakefylling av ikke-forurensede overskuddsmasser.</p> <p>Uttak av ca. 30 000 m³ naturstein, med tilbakefylling av ikke-forurensede overskuddsmasser.</p>

Oversikt over innspilte områder i kart.

Forholdet til overordnede planer:

Kommunedelplan for masseforvaltning danner et grunnlag til kommuneplanens arealdel. Forslag til bestemmelser gjøres juridisk bindende gjennom kommuneplanens arealdel. Det er gjort en grundig vurdering av innspilte arealer til kommunedelplan for masseforvaltning som resulterte i at fire områder anbefales videreført, se rådmannens vurdering.

Innkomne uttalelser

Ved varsel om oppstart av arbeidet med kommunedelplan for masseforvaltning og høring og offentlig ettersyn av planprogrammet, kom det inn 13 høringsuttalelser til planforslaget. Det ble gjort mindre erindringer i planprogrammet som følge av dette, se vedlegg 10.

Medvirkning

Våren 2021 ble det gjennomført to dialogmøter, ett med nærliggende kommuner og ett med alle som hadde spilt inn arealforslag. I møtene ble det diskutert erfaringer med liknende arbeider i nærliggende kommuner, og næringslivet/aktørene fikk mulighet til å si hva som er viktig for dem at vektlegges i arbeidet med kommunedelplan for masseforvaltning.

Det legges opp til allmenn medvirkning med åpne møter på ByLab når planen er ute på høring og offentlig ettersyn. Dette annonseres i Ringerikes blad og på kommunens hjemmeside.

Juridiske forhold:

Denne saken innebærer en avgjørelse av om planforslaget skal sendes på høring og legges ut til offentlig ettersyn, jf. pbl. §§ 5-2 og 11-14. Saken legges fram for hovedutvalget for miljø- og arealforvaltning og Formannskapetets Strategi og plan.

Naturmangfoldloven

Alle fire anbefalte arealinnspill vil kreve at området blir utsatt for et vesentlig terrenginngrep og naturmiljøet vil bli påvirket i negativt når arealene blir igangsatt for kommersiell drift. Naturmangfoldloven §§8-12 skal legges til grunn når naturmiljøet blir påvirket av nye tiltak.

Jordlova

Det er kun Raa gård som i dag omfatter dyrka mark med 9,06 dekar. I jordfaglig arealvurdering er området klassifisert til å være av klasse A – meget sterke landbruksinteresser. Grunneier opplyser om at ettersom det er grunt til fjellet blir denne delen av jordet skrint og utsatt for tørke samt at det er vanskelig å få pløyd ned gjødsel etc. Arealet som blir beslaglagt i anleggsperioden er i dag benyttet som beiteområde for husdyr. Bruddet er tenkt tilbakeført til dyrket mark etter endt drift, og potensielt med like god eller bedre kvalitet enn dagens situasjon.

Økonomiske forhold:

Kommunen har selv stått for planleggingskostnadene, inkludert konsekvensutredning med tilhørende utredninger og undersøkelser, risiko- og sårbarhetsanalyse, utarbeidelse av plankart og bestemmelser. Ettersom det er en offentlig plan, kan det ikke tas saksbehandlingsgebyr. Arbeid utført av konsulent har kostet 299 999 NOK ekskl. mva.

Hvilken betydning har Ringerike kommunes 9 prioriterte FN's bærekraftsmål for denne saken:

God helse og livskvalitet: Forutsigbarhet for innbyggere og lokalsamfunn for hvor fremtidige uttak og mottak vil finne sted. God arealplanlegging er viktig for å gjøre det trygt og enkelt å ferdes i Ringerike kommune for både myke og harde trafikanter da masseforvaltning krever mye tungtransport. I egnethetsanalysen har områder med høy konsentrasjon av boligområder i influensområdet (0,5 og 5 km) fra tiltaksområdet blitt ansett som lite egnet. I tillegg kan god arealplanlegging av råstoff gi innbyggere bedre livskvalitet ved å gi forutsigbarhet, og at det settes krav til maksimale utslipp av helsebelastende forurensning slik som støy og støv. Krav til utredninger skal følge av sjekklister i kommunedelplanen.
Industri, innovasjon og infrastruktur:

	<p>Ved å avsette arealer til råstoffutvinning i overordnet plan, skaper det en forutsigbarhet for næringen. Dette igjen kan føre til at industri som videreforedler råstoffene også etablerer seg i kommunen. For å redusere fremtidig konflikt mellom industrien og boligbebyggelse, må kommunen i sin arealplanlegging påse at det ikke planlegges for ny støyfølsom bebyggelse og annen infrastruktur i nær tilknytning til masseuttak og mottak.</p>
	<p>Bærekraftige byer og lokalsamfunn: I vurdering av arealforslagene har nærhet til markedet (egnethetsanalysen) blitt vektlagt. Ringerike kommune skal være et vekstområde på Østlandet de neste årene som kommer, og det er forventet et økt forbruk av byggeråstoffer. Ved å tilrettelegge for god massehåndtering gjennom en masseforvaltningsplan gir dette gode muligheter til en god samfunnsutvikling i Ringerike. God infrastruktur og en godt forvaltet byggeråstoffnæring vil bidra i utviklingen av bærekraftige lokalsamfunn i Ringerike.</p>
	<p>Stoppe klimaendringer: Bruken av lokale ressurser, reduserer lengre transportavstander med tilhørende høyere klimagassutslipp. Å effektivisere massetransporten ved større bruk av returtransport er ønskelig, og kan muliggjøres med kombinerte uttak og mottak av masser. Kommunens arealstrategi legger opp til at den største veksten skal skje i Hønefoss med tilhørende områdesentre. I tillegg er det planlagt for store infrastrukturprosjekter (for eksempel FRE16) i tilknytning til Hønefoss. Derfor er det vurdert til at det største behovet for nye/utvidede masseuttak og -mottak er i tilknytning til Hønefoss.</p>
	<p>Livet på land: Utbygging av store samferdselsprosjekter med tilhørende befolkningsvekst vil legge press på omdisponering av habitater som er viktig for naturmangfold i kommunen. Vi ønsker derfor i størst grad å benytte eksisterende uttaksområder for å bevare friluftsliv og naturverdier. Kommunen har valgt å ikke anbefale arealer hvor det ønskes å fylle ravinedaler med ikke-forurensede overskuddsmasser.</p> <p>Naturmangfold må kartlegges i forbindelse med detaljreguleringer av arealene. For å ivareta hensynet til naturmangfold vil det bli stilt krav til utslippstillatelse og en miljørisikovurdering for å gjøre en god vurdering av fremtidige uttak- og mottaksarealer. I tilfeller hvor det er krav om overvåking av overvann/grunnvann skal dette ivaretas gjennom de fastsatte bestemmelsene.</p> <p>Nye råstoffutvinningsområder og mottaksområder, samt utvidelser av eksisterende, trenger utslippstillatelse etter forurensningsloven.</p> <p>Samarbeid for å nå målene: I Ringerike kommune ønsker vi et godt samarbeid innad i organisasjon, mot næringsaktører og innbyggere. I utarbeidelse av kommunedelplanen har det blitt gjennomført møter med nærliggende kommuner og de som spilte inn arealer ved varsel om oppstart. Aktører i næringen og innbyggere vil få mulighet til å komme med innspill og få en bredere innsikt i planen når den er ute på høring på ByLab (Hønefoss). Det har også vært en intern involveringsprosess med essensielle fagområder (byggesak, landbruk og plan) i kommunen. Ved å ha en masseforvaltningsplan er det bra for kommunen, aktører i næringen og nærliggende kommuner for å ha en bærekraftig og fremtidsrettet masseforvaltning i Ringeriksregionen.</p>

Rådmannens vurdering:

Vurdering av behov – NGU sitt brev/ressursregnskap:

Det er vanskelig å gjøre gode overslag over fremtidig massebehov. Generelt er det godt grunnlag for å si at behovet for sand-, grus- og pukkforekomster vil øke i årene framover. I Osloområdet, som er det mest befolkningstette området i Norge, er behovet for

byggeråstoff størst. Grusforekomstene rundt Oslo er i ferd å bli tømt og eksport av grus fra de omkringliggende kommunene, blant annet fra Ringerike, er økende. Sist NGU gjennomførte råstoff-ressursregnskap i Ringerike kommune var i 2004. NGU skriver i sitt notat, datert 16.06.2021, at andelen grus eksportert fra kommunen økte betydelig mellom 1988 til 2004 og at det er grunn til å tro at trenden har fortsatt fram til 2021. Videre skriver NGU at det er forventet at forbruket av byggeråstoffer skal øke med om lag 1.1% fram til 2050.

På kort sikt er det et økende behov for tilgjengelige arealer for å håndtere de store mengdene overskuddsmasser som genereres fra infrastrukturprosjektene i og rundt Oslo (FRE16, utvidelse av E18 vestkorridoren, ny vannforsyning fra Holsfjorden). Parallelt med dette, og sannsynligvis av en mer varig karakter vil det være et jevnt økende behov for masser i forbindelse med byggevirksomhet i kommunen, spesielt til boliger og andre offentlige anlegg.

Massemottak er en kompleks utfordring, og kommunen ser en økning av tilkjøring av eksterne masser til Ringerike kommune. Arealer avsatt til masseuttak har vanligvis et langt tidsperspektiv, mens et masseuttak ofte vil ha vil ofte ha en kortere anleggsperiode.

Arealer avsatt til råstoffutvinning i gjeldene kommuneplanens arealdel:

De store områdene regulert til uttak og mottak av byggeråstoff er lokalisert i områdene rundt Hønefoss; Vestsiden pukkverk, Lamoen- utvidet grustak, Hensmoen grustak og Kilemoen sandmottak. Det finnes i tillegg flere områder rundt tettstedene i Ringerike som er regulert til råstoff. Ved Sokna er Djupedalsmoen kategorisert som et uttaksområde av lokal betydning. I Hallingby er områdene Hval avsatt til råstoffutvinning, men det er pr 2021 ikke aktivitet der i dag. I Somdalen er det i arealdelen to arealer avsatt til råstoffutvinning hvor Somma pukkverk er det største og Nordre Myrvold ikke er igangsatt. Nord for Nes i Ådal er det i arealdelen avsatt to mindre område til fremtidig råstoffutvinning. I Tyrstrand er ingen arealer avsatt til råstoffutvinning i kommunens arealplan. Fra Tyrstrand er det ca. 11 km til Langsrudåsen pukkverk i Modum kommune, og 18 km til masseuttak på Kilemoen.

Vurdering av arealinnspill (KU og ROS- analyse)

Arealinnspillene som anbefales videreført:

Av de 11 innspilte arealforslagene er det 4 områder rådmannen anbefaler at avsettes til råstoffutvinning i kommuneplanens arealdel. Kalkverket i Åsa (nr. 3), Kilemoen (nr. 6.1), Vågårdsåsen (nr. 8.2) og Raa gård (nr. 9).

I kalkverket på Åsa (nr. 3) og på Kilemoen (nr. 6.1) er det enten uttak av masser i dag, eller har hatt det tidligere. En utvidelse eller fortsatt drift av disse områdene vurderes ikke å endre forholdene eller virkningene av tiltaket vesentlig. Da med forbehold om at momenter påpekt i konsekvensutredningen og ROS- analysen må utredes i en detaljregulering. De trafikale konsekvensene er også viktig å se nærmere på. Innspillene er vurdert til å ha lav risiko. Ved utvidelse av aktiviteten og lagring av masser ved Kilemoen er det vurdert at det er risiko i forbindelse med drikkevann. Nærmere vurderinger kan innebære restriksjoner som medfører at utvidelse av masseuttak og masseuttak ikke er hensiktsmessig.

På tilgrensende arealer i sør for Vågårdsåsen (nr. 8.2) har det vært tatt ut masser for å tilrettelegge for skytebane, Vågård skytebane. I dag er det tung industri, villegjenvinning, på arealene sør for foreslått uttaksområde. Prøver av fjellet viser at det er av god kvalitet, og uttak her er vurdert til å være en naturlig utvidelse av industrien som er etablert der i dag. Det må i forbindelse med detaljregulering avklares om det er mulig å benytte tog (Randsfjordbanen) for massetransport.

Forholdet til kulturlandskapet og trafiksikkerhet for uttak og mottak av masser på Raa gård (nr. 9) må utredes gjennom detaljregulering. Mottak av ikke- forurenset overskuddsmasse kan fungere som landskapsreparasjon. Positivt at tiltaket har en kort tidshorison på 5-10 år.

Arealinnspillene som ikke anbefales videreført:

Eggemoen

Det anbefales å avvente å gå videre med arealinnspillene på Eggemoen nr. 7 og nr. 8.1. Arealinnspillene på Eggemoen har registrert sand- og grusressurser med internasjonal og nasjonal verdi i NGUs kartbase. Likevel anbefales det å avvente disse arealinnspillene, og avsette områdene med hensynsone for mineralressurser H590. Kommunedelplan for E16 er vedtatt, men det er fremdeles usikkert når denne realiseres. Realisering av E16 vil ha betydning for fremtidig masseuttak/mottak. Det er også planlagt store næringsområder i nærheten som kan ha betydning. Arealinnspillene bør ses i lys av utviklingen av hele Eggemoen. Næringsområdene og veiutbygging vil beslaglegge og transformere store områder som i dag benyttes til friluftsmål. Foreslåtte masseuttak i arealinnspillene på Eggemoen vil redusere friluftarealene ytterligere, danne store sår i landskapet. I tillegg vil tiltaket kunne være i konflikt med kulturminner/-miljøer.

Røiseng, Ve og Veksal og Vestsiden

Det anbefales ikke å videreføre arealinnspillene på Røiseng, Ve og Veksal og Vestsiden. Arealinnspillene vil komme i konflikt med flere temaer og en ønsker å benytte raviner til mottak av masse. De trafikale konsekvensene vurderes å være negative.

Bakkenveien og Vestre Bjonevann

Det er lite data for begge innspilte lokaliteter, Bakkenveien og Vestre Bjonevannet. Det er opplyst at det er potensiale for å ta ut betydelig masse, men områdene vil kreve lange transportavstander. Det kan vurderes om forslaget i Bakkenveien har lokal verdi og at dagens uttak kan utvides noe. Mer informasjon om planlagt drift bør vurderes før man eventuelt tar med innspillet videre til kommuneplanens arealdel.

Samlet vurdering

En kommunedelplan for masseforvaltning gir forutsigbarhet for kommunens administrasjon, dens innbyggere og næringen for hvilke arealer som i fremtiden kan benyttes for uttak og mottak av byggeråstoffer. Lovverket er komplekst og det kan være krevende å forutse hvilke lover og bestemmelser som vil være gjeldende i hver enkelt sak. I tillegg er uttak og mottak av byggeråstoff en næring som ofte er konfliktfylt med ulike interessekonflikter i arealbruk og konsekvenser som følger av blant annet støy, støv og trafikksikkerhet. I tiden fremover forventes det et økt press i Ringerike på bruk av arealer.

Rådmannen vurderer at kommunedelplanen er utarbeidet i henhold til planprogrammet. Med bakgrunn i redegjørelsen ovenfor anbefaler rådmannen at planforslaget sendes på høring og legges ut til offentlig ettersyn.

Tore Isaksen
Rådmann

Vedlegg:

- Vedlegg 1. Kommunedelplan for masseforvaltning, datert 23.09.21
- Vedlegg 2. Oversiktskart - arealer anbefalt avsatt til råstoffutvinning
- Vedlegg 3. Egnethetsanalyse
- Vedlegg 4. Konsekvensutredning av arealforslagene som ikke anbefales videreført
- Vedlegg 5. ROS- analyse av arealforslagene
- Vedlegg 6. NGU, 2021, notat til kommunaldelplan masseforvaltning Ringerike
- Vedlegg 7. Tabell - Saksbehandling og lovverk for ikke-forurensede overskuddsmasser
- Vedlegg 8. Saksfremlegg - fastsetting av planprogram
- Vedlegg 9. Saksprotokoll - fastsatt planprogram
- Vedlegg 10. Planprogram - fastsatt 27.08.19.
- Vedlegg 11. Oppsummering av uttalelser ved varsel om oppstart

